

Ministerie van
Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Health Data Access Body NL

Technisch webinar

November 2025

Denk en praat mee.

Welkom bij het technisch webinar!

- 0** **Voorstellen & introductie**
- 1** **Achtergrond: Wat is de HDAB?**
- 2** **Technische werkpakketten**
- 3** **Ontwikkelingen afgelopen maanden**
- 4** **Vooruitblik**
- 5** **Q&A**

Even voorstellen

Jasper van der Zwaag | ICTU

Marianne Knoop Pathuis | Health-RI

Justin Poelstra | ICTU

Anne van der Kant | Health-RI

Edward Robinson | Health-RI

Introductie

Doel van het webinar

- **Betrekken..**
..van stakeholders bij de HDAB en de ontwikkelingen
- **Informereren..**
..van geïnteresseerden over de stand van zaken en uitkomsten
- **Beantwoorden..**
..van vragen die er zijn rondom de (technische) onderdelen van de HDAB

Huisregels

- **Graag op mute**
Tenzij je een vraag hebt en graag via een handje
- **Slides**
Deze worden na afloop gedeeld
- **Let op!**
Om een breed publiek te informeren kunnen we niet ingaan op alle details

Achtergrond | Wat is de HDAB?

De EHDS stelt eisen aan primair en secundair datagebruik en aan de verschillende EPD systemen in Nederland en de EU

EHDS

H2 | Primair gebruik

H3 | EPD-eisen

H4 | Secundair gebruik

De Health Data Access Body (HDAB) is de organisatie die secundair datagebruik mogelijk moet gaan maken

EHDS

H2 | Primair gebruik

H3 | EPD-eisen

H4 | Secundair gebruik

Het programma wordt vormgegeven via een consortium, met als doel het ontwikkelen van de technologie

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Samen werken wij aan een betere digitale overheid

Wij beantwoorden aan de behoefte om transparante en toegankelijke informatie te verstrekken.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Wij zetten ons in voor een gezonde bevolking en een gezonde leefomgeving. Dat doen we met wetenschappelijk onderzoek en advies. En door het verzamelen en toepassen van kennis.

health RI

enabling data driven health & life sciences

Om onze doelen te bereiken, werken we met 10 werkpakketten

Het HDAB-NL programma bestaat hoofdzakelijk uit:

- 4 centrale programmaonderdelen ('horizontaal')

- 5 technische onderdelen ('verticaal')

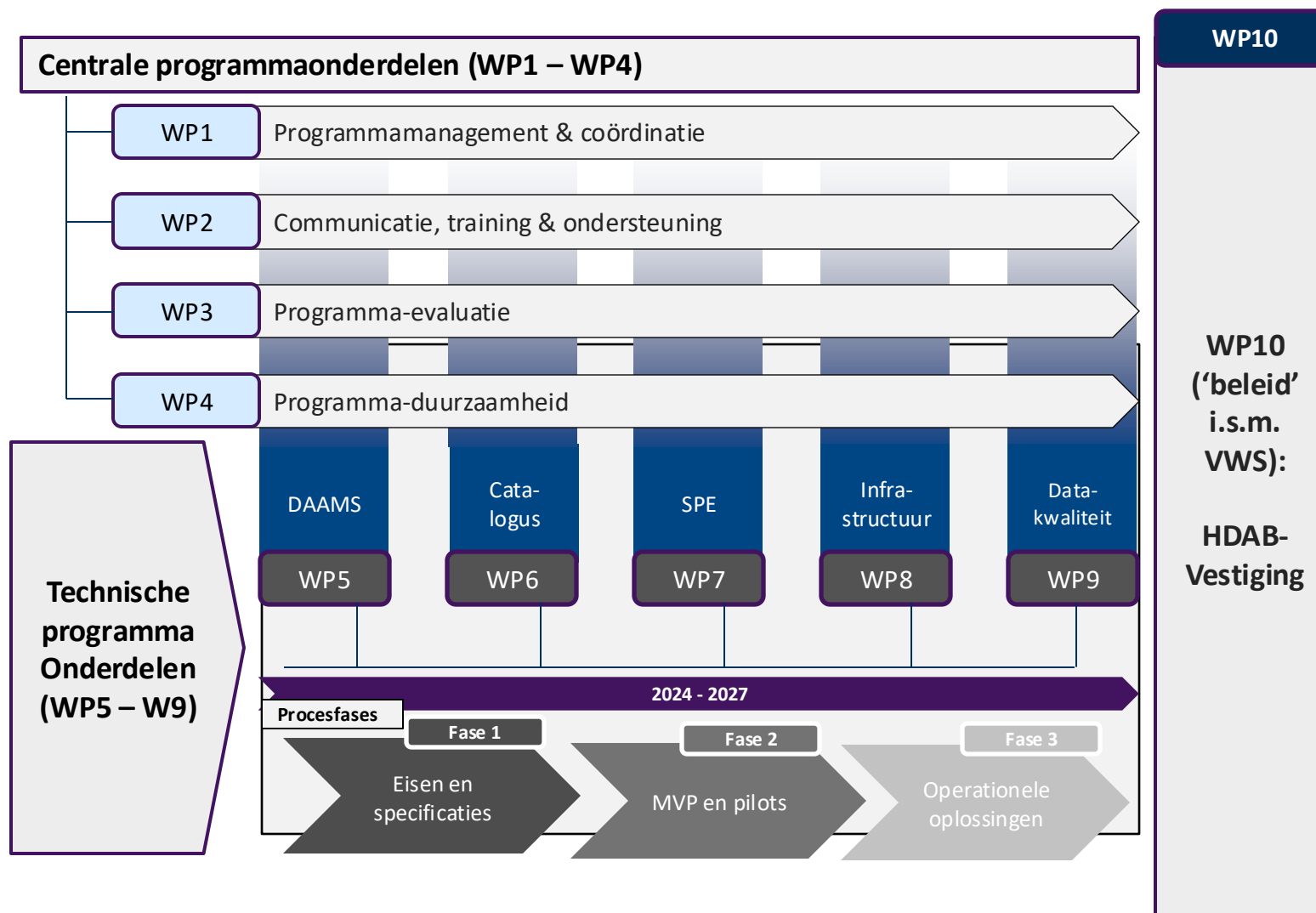

- 1 afrondend c.q. beleid & besluitvormend onderdeel onder leiding van VWS

De technische werkpakketten volgen een 3-fasen aanpak:

1. **Ophalen eisen en specificaties**
[januari 2024 – maart 2025]
2. **Inrichten van MVP's en testen in pilots**
[april 2025 – augustus 2026]
3. **Realiseren van operationele oplossingen**
[augustus 2026 – november 2027]

Om onze doelen te bereiken, werken we met 10 werkpakketten

Het HDAB-NL programma bestaat hoofdzakelijk uit:

- 4 centrale programmaonderdelen ('horizontaal')

- 5 technische onderdelen ('verticaal')

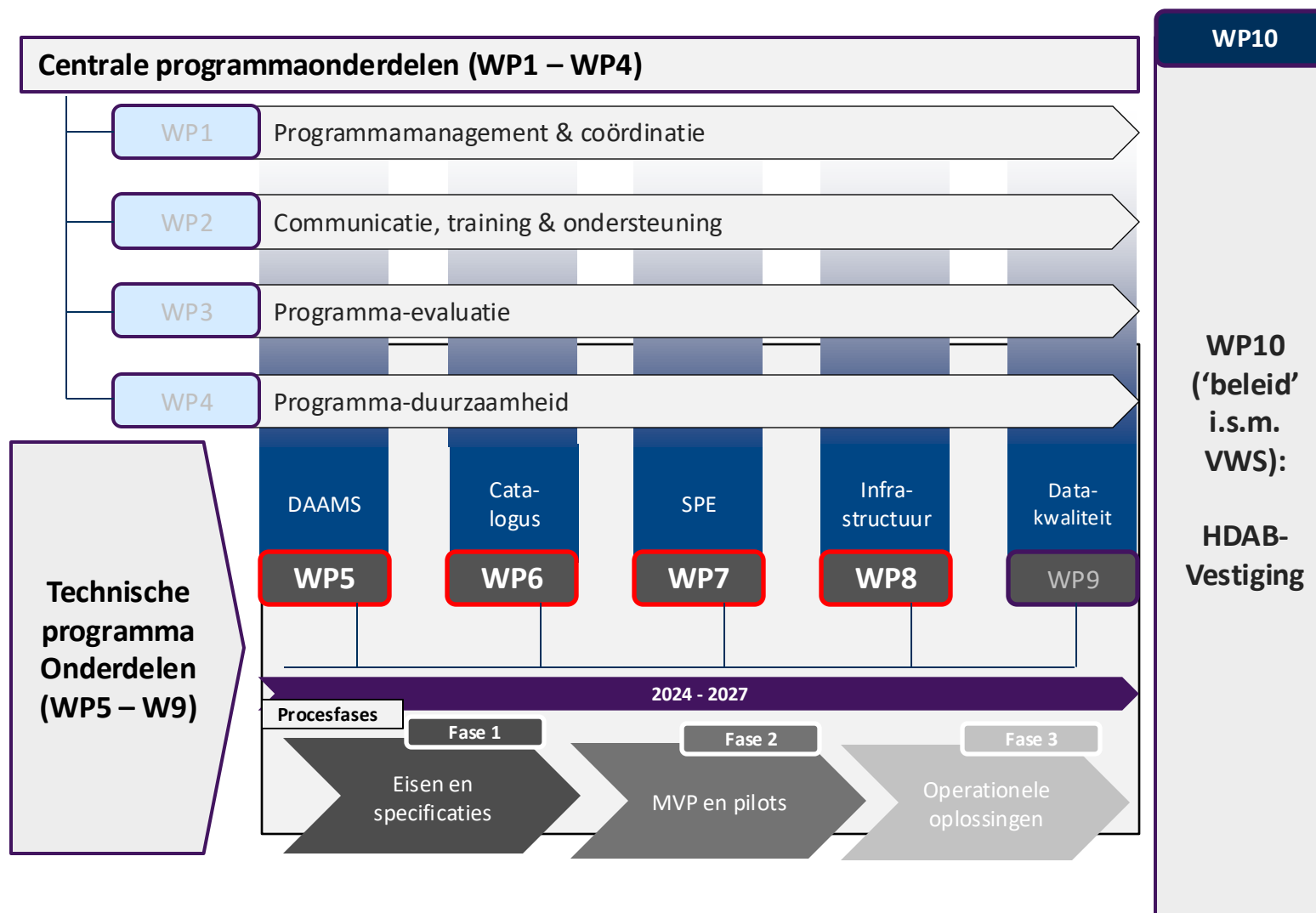

- 1 afrondend c.q. beleid & besluitvormend onderdeel onder leiding van VWS

De technische werkpakketten volgen een 3-fasen aanpak:

1. **Ophalen eisen en specificaties**
[januari 2024 – maart 2025]
2. **Inrichten van MVP's en testen in pilots**
[april 2025 – augustus 2026]
3. **Realiseren van operationele oplossingen**
[augustus 2026 – november 2027]

Technische werkpakketten

2

Vier cruciale werkpakketten zijn de (1) Catalogus, (2) DAAMS, (3) SPE en (4) infrastructuur.

5	Data Access Application Management System	<ul style="list-style-type: none">De DAAMS is de applicatie voor het ontvangen, verwerken en beantwoorden van data-toegangsvragen en het verschaffen van vergunningen voor toegang tot data
6	Health Data Catalogus	<ul style="list-style-type: none">De Health Data Catalogus is de applicatie voor het vinden van datasets en het aanleveren van beschrijvingen van datasets
7	Secure Processing Environment	<ul style="list-style-type: none">De Secure Processing Environment of de beveiligde verwerkersomgeving is de toepassing waarin op een veilige manier data verzameld en/of verwerkt kan worden
8	Infrastructure	<ul style="list-style-type: none">De infrastructuur behelst de infrastructurele componenten zoals de <i>cross-border gateway</i>, de <i>cross-border engine</i>, het nationale contactpunt en de generieke functies

Ontwikkelingen afgelopen maanden

3

Deze werkpakketten bouwen we op, testen we en realiseren we uiteindelijk via 3 fases

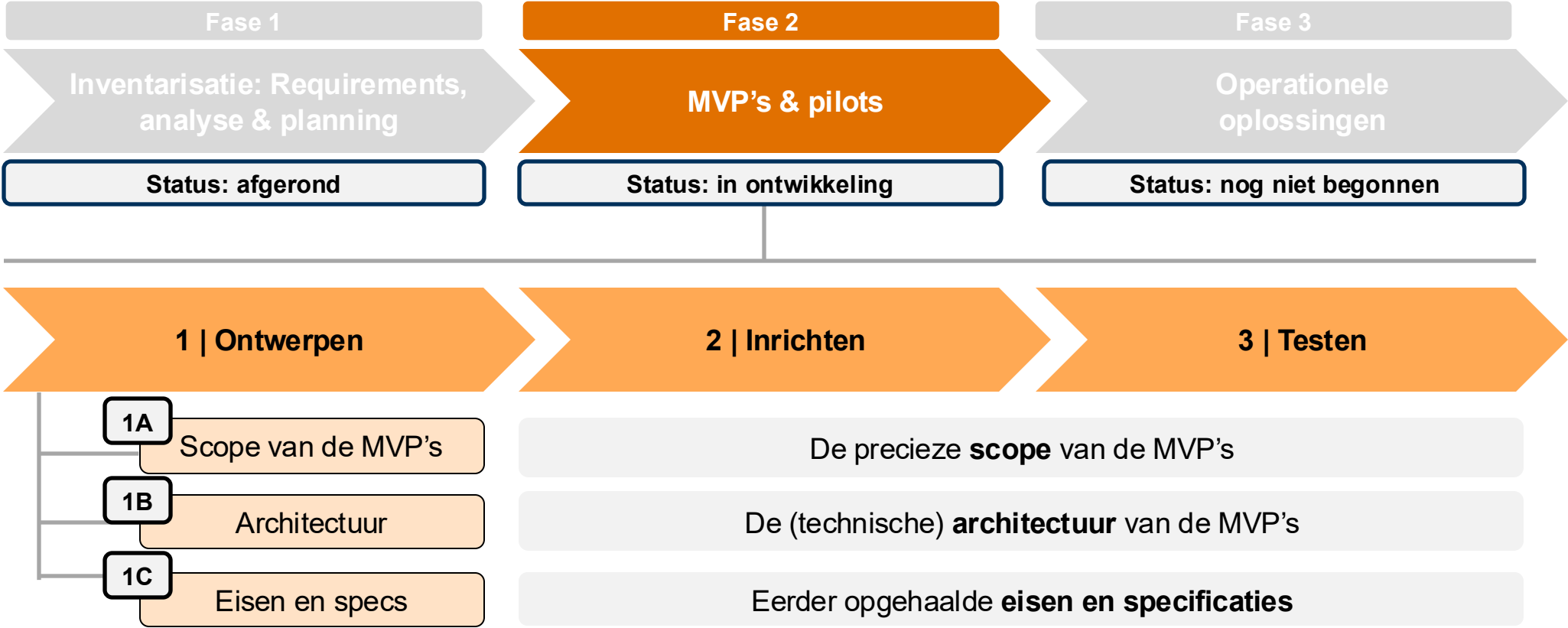
1) De uiteindelijke vorm van operationalisatie is nog nader te bepalen

Momenteel zitten we in Fase 2: het ontwikkelen van de MVP's en het t.z.t. testen hiervan in pilots

1) De uiteindelijke vorm van operationalisatie is nog nader te bepalen

De technische werkpakketten resulteren in operationele oplossingen voor de HDAB

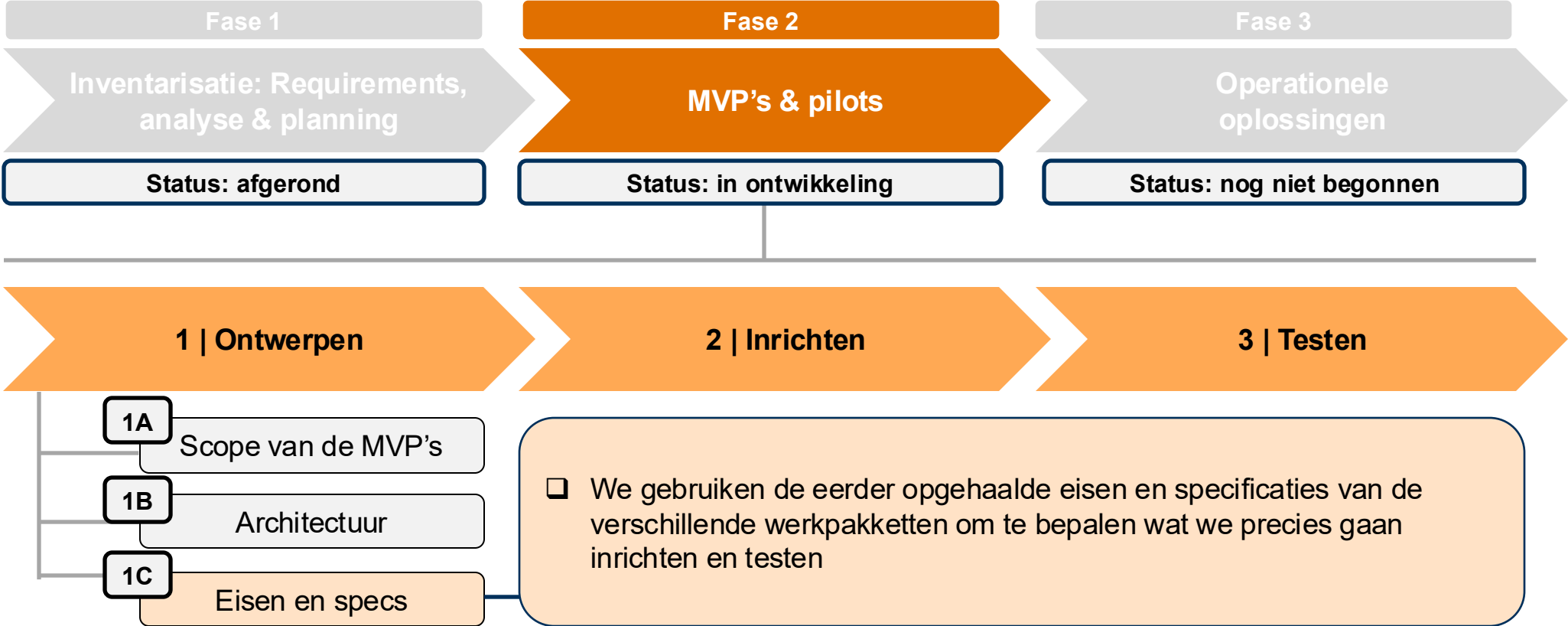
In de ontwerpfase hebben we gekeken naar de architectuur, de precieze scope van de MVP's en de eisen en specificaties

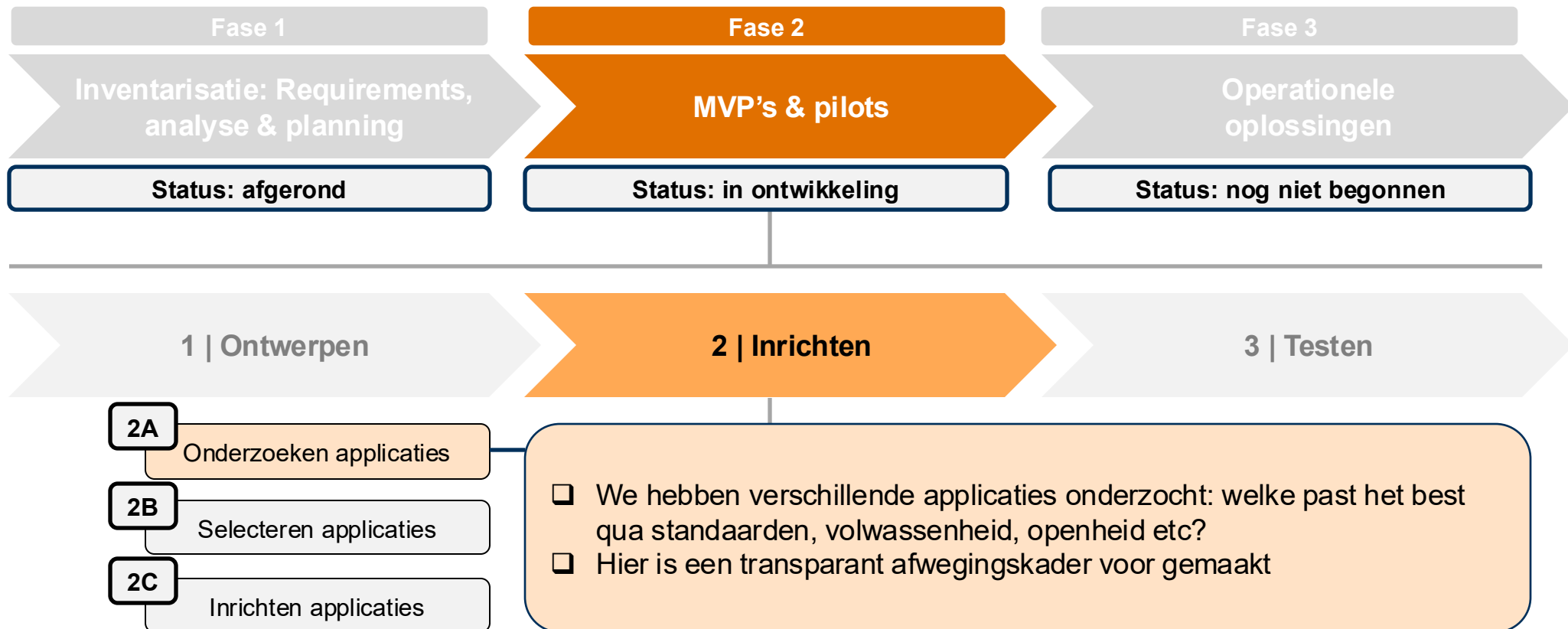
In de ontwerpfase hebben we gekeken naar de architectuur, de precieze scope van de MVP's en de eisen en specificaties

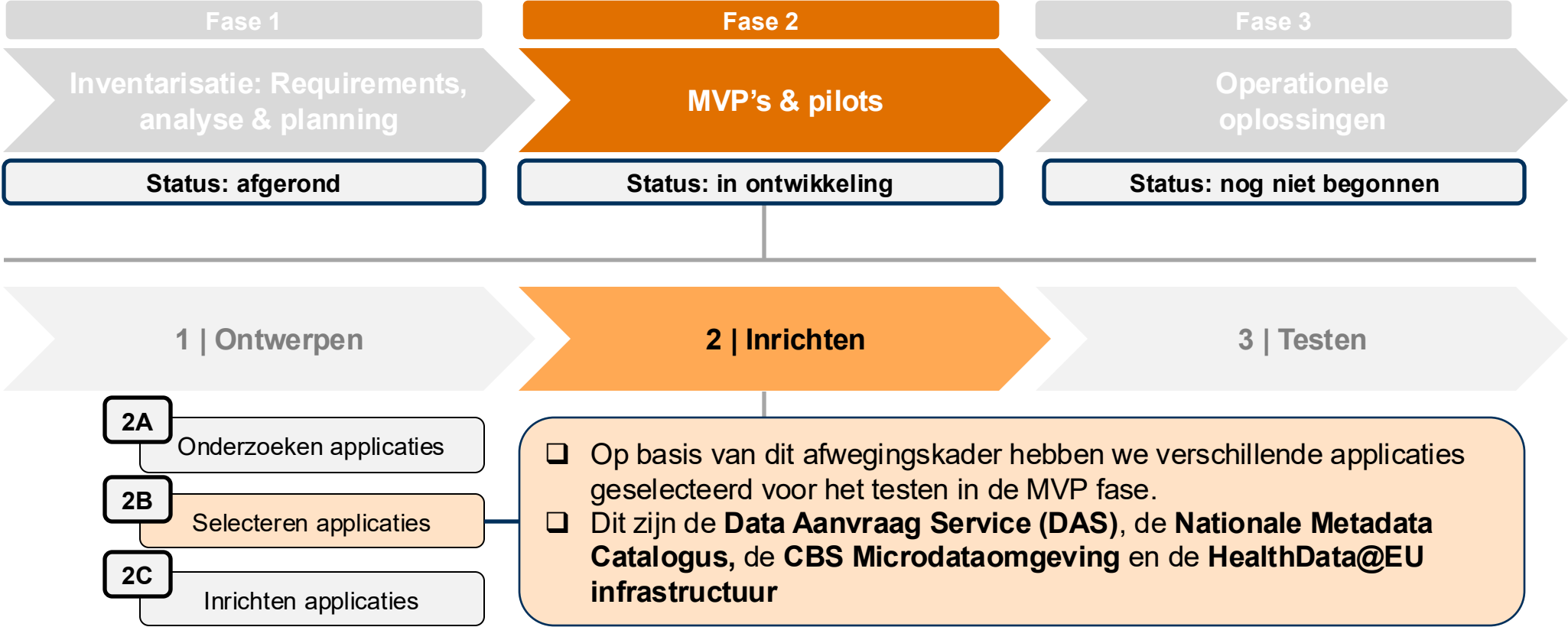
In de ontwerpfase hebben we gekeken naar de architectuur, de precieze scope van de MVP's en de eisen en specificaties

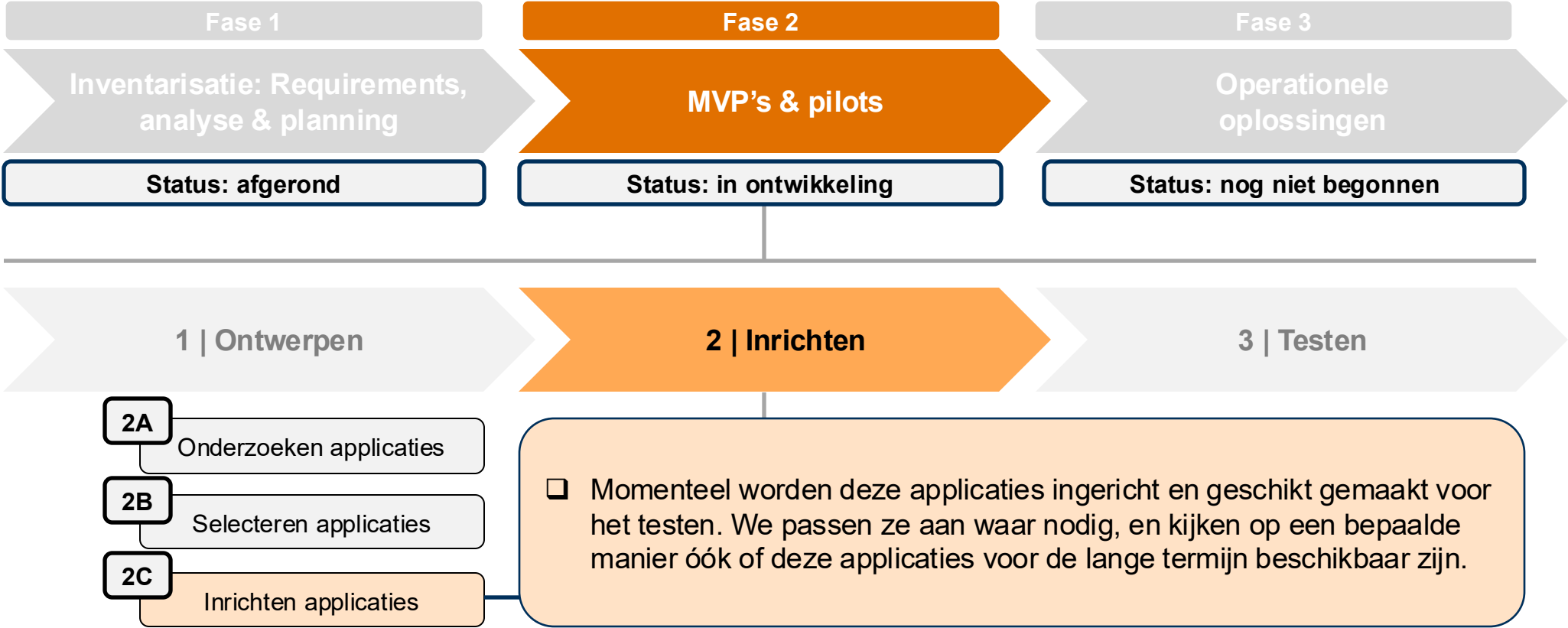
In de inrichtingsfase hebben we applicaties onderzocht en gekozen. Momenteel worden deze ingericht voor het testen

In de inrichtingsfase hebben we applicaties onderzocht en gekozen. Momenteel worden deze ingericht voor het testen

In de inrichtingsfase hebben we applicaties onderzocht en gekozen. Momenteel worden deze ingericht voor het testen

In januari en februari worden testen we de technologische oplossingen met deze applicaties – dit als leerervaring

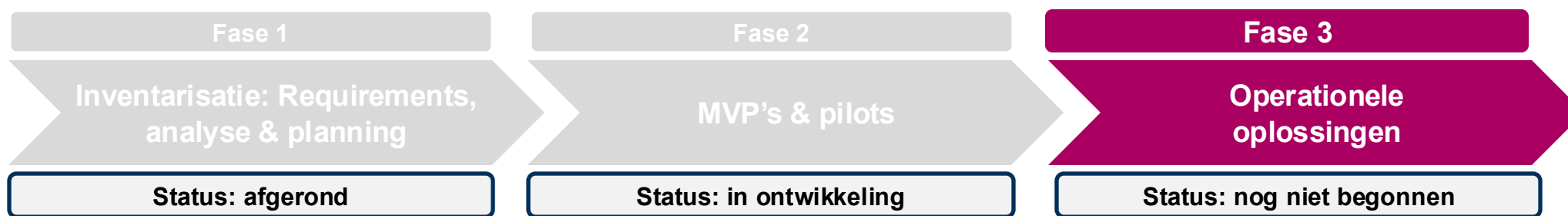

1) 'Real life usecases' moeten overeenkomen met realistische scenario's die in de praktijk kunnen plaatsvinden. Tegelijk moeten ze geschikt zijn voor het testen van een **minimal** viable product en hoeven ze niet overeen te komen met 'de meest complexe scenario's die we kunnen bedenken'

Vooruitblik

4

De 'operationele oplossingen'-fase wordt momenteel voorbereid in samenwerking met het consortium en VWS

- ❑ In de fase ná de MVP's en pilots is het doel om **operationele HDAB componenten** op te leveren die de uiteindelijke HDAB organisatie zou kunnen gebruiken. De precieze invulling hiervan is onderwerp van gesprek.

? Vraagstukken/afhankelijkheden, waar wij mee/aan werken:

1 **TEHDAS 2**

Hoe incorporeren we de TEHDAS 2 documenten zo goed mogelijk in deze fase?

2 **EU central services**

Hoe gaan de EU 'central services' zich de komende jaren ontwikkelen, waar wij veel gebruik van maken?

3 **Uitvoeringshandelingen**

Hoe gaan de uitvoeringshandelingen (implementing acts) er precies uitzien?

4 **Digitale Gezondheids Autoriteit**

Hoe gaat de Digitale Gezondheids Autoriteit (DGA) er precies uitzien?

Samengevat

A

HDAB-NL bereidt met een consortium de HDAB voor

ICTU, samen met Health-RI, CBS, RIVM en VWS zijn samen het HDAB-NL programma.

Dit programma doet het voorbereidende werk voor de uiteindelijke HDAB.

B

Het programma kiest, ontwikkelt en test technologie

De afgelopen maanden zijn er applicaties gekozen voor 4 technische onderdelen die getest gaan worden in januari en februari 2026.

Dit doen we met stakeholders.

C

Na de testen volgt een fase van operationaliseren

Na het testen kan er verder gekeken worden naar het operationaliseren van technologie.

Dit doen we in samenwerking met VWS, en anderen

Q&A

5

Q&A

Consortium

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Technische werkpakketten

6

Health Data
Catalogus

5

Data Access
Application
Management
System

7

Secure Processing
Environment

8

Infrastructure

Programmafases

Fase 1

Inventarisatie: Requirements,
analyse & planning

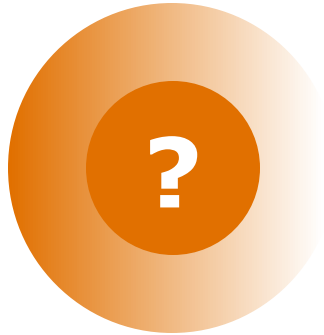
Fase 2

MVP's & pilots

Fase 3

Operationele
oplossingen

Vragen & opmerkingen?

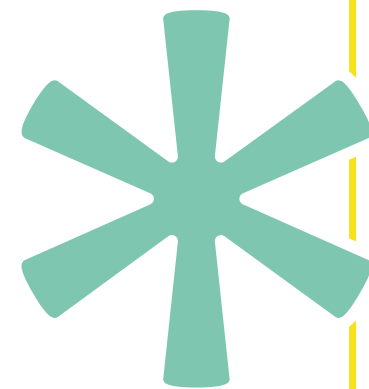
Zijn er nu nog vragen?

hdab-nl@ictu.nl

Bedankt!

Bijlagen

Verdieping | DAAMS

Data Access
Application
Management
System

Meta Data
Catalogus

Secure Processing
Environment

Infrastructure

Doel

- Het realiseren van een Data Access Application Management System (DAAMS)

Onderdelen

1. Het ontvangen van een Data Access Application (aanvraag voor toegang tot data)
2. Het ontvangen van een Data Request (statistische vraag die door HDAB wordt beantwoord)
3. Het beoordelen en verwerken van een Data Access Application/ Data Request
4. Het registreren en monitoren van aanvragen en statistische vragen
5. Het uitgeven van een data vergunning

Ontwikkelingen & keuzes:

- Het hanteren van een aantal 'black boxes', over bijvoorbeeld de ethische toetsing van aanvragen – dit komt bij de uiteindelijke HDAB organisatie te liggen
- Meerdere vs. één DAAMs
- Integratie met HDC en SPE(s)

Verdieping | Data Catalogus

Data Access
Application
Management
System

**Meta Data
Catalogus**

Secure Processing
Environment

Infrastructure

Doel

- Het opleveren van de Data Catalogus

Onderdelen

- Metadata Management** | Ontvangen van beschrijvingen van datasets ("metadata") van datahouders
- Metadata naar EU** | Het doorgeven van beschrijvingen van datasets aan de EU Catalogus
- Data Discovery / Search** | Het doorzoekbaar maken van de Data Catalogus door data gebruikers
- Quality & Utility indication** | Tonen indicatoren kwaliteit en bruikbaarheid van datasets (o.b.v. Quantum)

Ontwikkelingen & keuzes:

- Verplichte standaard HealthDCAT-AP: Niet definitief en ruimte voor interpretatie → TEHDAS2 guidelines
- Aanlevermethoden van beschrijvingen van datasets aan de catalogus door datahouders incl. updates
 - Geautomatiseerd: API / Fair Data Points / ...
 - Handmatig: Invulformulier / Excel/CSV uploaden / ...
- Zoekmethoden in de catalogus (zoektermen, filtering, ontology search, SPARQL queries, AI)
- Meer info krijgen over een gevonden dataset
 - Contact met datahouder: Contact info in metadata / via HDAB-organisatie / via statistische datavraag
 - Contactloos: Meer metadata / Inzicht in variabelen / Dataverkenners om data te bevragen

Verdieping | Secure processing environment

Data Access
Application
Management
System

Meta Data
Catalogus

**Secure Processing
Environment**

Infrastructure

Doel

- Het opleveren van een Secure Processing Environment / Beveiligde verwerkersomgeving.

Onderdelen

1. **SPE provisioning** | De SPE in staat stellen de dienst te verlenen
2. **Data provisioning** | Faciliteren van de toegang tot de data
3. **Output control** | Controleren van de output qua beveiliging en andere export-eisen
4. **Software provisioning** | Faciliteren van software matige oplossingen voor de data-user via de SPE
5. **Archiving** | Het archiveren van relevante (meta)data en scripts

Ontwikkelingen & keuzes:

- Conform scope van de MVP's; het beschikbaar stellen van één dataset bij een Data Application.
- De uiteindelijke SPE kan een centrale, gefedereerde, blinde, of data preparation environment zijn

Verdieping | Infrastructuur

Data Access
Application
Management
System

Meta Data
Catalogus

Secure Processing
Environment

Infrastructuur

Doel

- Het opleveren van de infrastructurele onderdelen van de HDAB organisatie

Onderdelen

1. **Cross border gateway** | De toegangsweg van de nationale kant naar de Europese kant
2. **National Contact Point** | Het contactpunt aan de nationale zijde voor de verbinding met de EU
3. **Cross border engine** | De communicatieoplossing tussen het NCP en samenhangende applicaties (bijv. SPE)
4. **Portal** | Het portaal dat de verschillende toepassingen/oplossingen samenbrengt
5. **Generieke functies** | Identificatie, authenticatie en autorisatie

Ontwikkelingen & keuzes (selectie):

- Participeren in EU-level connectathons voor het testen van de cross border gateway, o.b.v. HealthData@EU Release 3 en Release 4 specs (m.n. Cross border gateway)
- Hergebruiken van zoveel mogelijk bruikbare onderdelen van het NCPeH vanuit primair gebruik
- Aansluiten bij bestaande generieke functies (I&A) waar mogelijk en anders EU-level gebruik (bijv. KeyCloak)